

La tria per Andreu Loncà

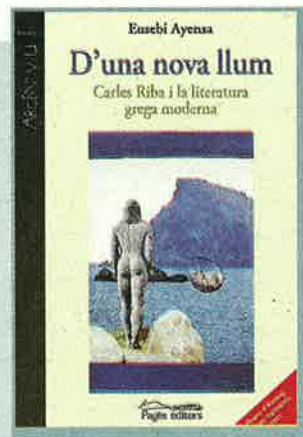
GRÈCIA

Tot el treball d'Eusebi Ayensa es basa en la troballa de les cartes que Carles Riba envià a la professora Iulia Iatrídi, a Atenes, on l'estudiós és el president del centre Cervantes de la capital grega.

Les cartes són cerimonials, certament amb un punt d'admiració, basades en compartir certa passió per la literatura espanyola, per part de la Iulia Iatrídi, i de literatura grega, per part del poeta Carles Riba. El fet és que sembla que Iatrídis dona a conèixer certs poetes grecs moderns llavors molt poc coneguts, especialment Kavafis i Iorgos Seferis. Això s'esdevingué des de 1956 fins a 1960, que Riba morí, una mica prematurament atès que llavors llegia Seferis i potser s'hauria escarrassat a traduir-lo. Vull dir que n'hagués fet una traducció excel·lent. Tanmateix, només va traduir 66 poemes de

Kavafis amb un ingent èxit entre els lectors de poesia.

La traducció de Kavafis és molt bona i sobretot aporta una claredat en l'expressió de les emocions que deuria ser alguna cosa del que Riba cercava llavors. Que havia anat provant en certs llibres, com ara *Del joc i del foc*. No era la primera vegada que la traducció donava a Riba una obra clarament superior a la pròpia –diguem-ne, amb precaució, “l'original”–. Clarament, la seua traducció de l'*Odissea* és una obra molt superior, per exemple, a *Les estances*, i no cal insistir que les traduccions de Kavafis són molt superiors a *Esbós de tres oratoris*. A través de la seua corresponsal grega, doncs, Riba conegué millor allò que ell desconeixia perfectament: el grec modern i els escriptors que després es feren famosos: Iorgos Se-

LLIBRES.

Títol: D'una nova llum
Autor: Eusebi Ayensa
Premi: Josep Vallverdú

feris rebria el premi Nobel; Kavafis i Nikos Kazantzakis foren traduïts a totes les llengües.

Al final, Ayensa tradueix l'article de Iulia Iatrídis en què es recorda que Carles Riba llegí Kavafis a la Universitat de Barcelona en 1959, simbòlicament vint anys després de ser-ne expulsat a causa de la

depuració franquista, davant una colla d'estudiants i professors joves que aplaudiren calorosament els versos de Kavafis. Certament és un acte simbòlic bell, però amaga el fet essencial: Riba no hi tornà mai, a la Universitat, com a professor. I, ben garbellat, aplaudir les poesies de Kavafis és fàcil. Compromet poc. El que és complicat és afanyar-se a estudiar conscienciosament grec antic, que és el que no feren la majoria d'aquells estudiants.